

Protokół Nr 18/08
posiedzenia Komisji Rolnictwa, Gospodarki Wodnej
i Ochrony Środowiska
Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego
w dniu 27 marca 2008 roku

Obrady Komisji prowadził Pan Józef Kwiecień – Przewodniczący Komisji.

Posiedzenie rozpoczęło się o godz. 11.00.

W posiedzeniu uczestniczyło 7 członków Komisji oraz osoby zaproszone, zgodnie z załączonymi listami obecności (*załącznik nr 1 i 2*).

Przewodniczący Komisji – zapytał, czy są uwagi do porządku obrad przesłanego wraz z zaproszeniem na posiedzenie:

1. Informacja nt. wdrożenia zadań z zakresu realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013.
2. Plan rzeczowo - finansowy na 2008 rok Świętokrzyskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach
3. Informacja nt. wdrożenia zadań z zakresu realizacji Świętokrzyskiego Programu Odnowy Wsi w formie konkursu przedsięwzięć.
4. Edukacja ekologiczna w województwie świętokrzyskim - oferta programowa na rok 2008.
5. Sprawy różne.

Nie zgłoszono uwag i uzupełnień do porządku. Komisja przyjęła ww. porządek w drodze aklamacji.

Ad. 1.

Członkowie Komisji otrzymali Informacje nt.:

- realizacji Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 - 2006”,
- stanu przygotowań do wdrożenia Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013 na poziomie krajowym (legislacja) oraz na poziomie województwa.
(*załącznik nr 3 do protokołu*)

Informację przedstawiła **Pani Mirosława Mochocka - Kierownik Biura Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich Świętokrzyskiego Biura Rozwoju Regionalnego.**

Poinformowała, że szczególnie ważne jest wykorzystanie środków z programu Leader. Jeżeli nie zostanie zapewnione 100% obłożenie obszaru województwa lokalnymi grupami działania, to pewną ilość środków trzeba będzie zwrócić, ponieważ zostały one przydzielone na potencjalnego beneficjenta. W tym działaniu alokacja na województwo wynosi 35 mln euro.

Odnosnie scalania gruntów poinformowała, że województwo dysponuje bardzo dużą kwotą pieniędzy na to działanie - blisko 15 mln euro.

Warunkiem jej wydatkowania jest przeprowadzenie odpowiedniej akcji informacyjnej w celu zachęcenia posiadaczy gruntów do złożenia wniosków.

Na gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnym ma być przeznaczona w ww. okresie programowania kwota około 10 mln euro.

W dyskusji głos zabrali:

Radny Jarosław Przygodzki - zadał pytania:

- kiedy można składać wnioski?
- czy o środki z tego programu mogą ubiegać się tylko rolnicy, czy też mieszkańcy wsi?

Pani Mirosława Mochocka - stwierdziła, że jej informacja dotyczy tylko działań wdrażanych na poziomie województwa, które są skierowane tak naprawdę do samorządów gmin lub ich jednostek organizacyjnych. W przypadku scalania beneficjentem jest starosta powiatu, który jest odpowiedzialny za tą dziedzinę. Proces ten może rozpocząć na wniosek właścicieli co najmniej 50% gruntów rolnych, lub gdy wniosek dotyczy ponad 50% powierzchni gruntów z danego obrębu.

W odniesieniu do gospodarowania rolniczymi zasobami wodnymi występują dwie kategorie:

- melioracje podstawowe - beneficjentem jest tu Świętokrzyski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych,
- melioracje szczegółowe, które będzie również realizował Zarząd Melioracji, jednak na wniosek właścicieli gruntów (75%).

W zakresie „usług podstawowych”, gdzie występują: kanalizacje, wodociągi, przydomowe i tradycyjne oczyszczalnie ścieków beneficjentami są gminy.

Także do nich skierowane jest działanie w zakresie odnawialnych źródeł energii. Obejmuje ono np. ogrzewanie przy pomocy ww. źródeł budynków komunalnych.

W programie Leader wnioski mogą być składane przez osoby fizyczne, ale tylko za pośrednictwem lokalnych grup działania.

To działanie będzie uruchomione najpóźniej, natomiast najszybciej ruszy składanie wniosków w „odnowie wsi”.

Łącznie PROW ma 24 działania i większość z nich jest skierowana do rolników indywidualnych. Jednostką wdrażającą jest tu Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, która w obecnej chwili czeka na zakończenie akredytacji i uruchomienie systemu komputerowego.

Radny Jarosław Przygodzki - zadał pytanie, czy scalanie gruntów może dotyczyć gruntów leśnych i czy o środki mogą wystąpić Lasy Państwowe?

Pani Mirosława Mochocka - stwierdziła, że dofinansowanie scalania dotyczy tylko i wyłącznie gruntów prywatnych.

Pan Janusz Śledziński - stwierdził, że scalanie jest świetnym działaniem, dzięki któremu wieś może uporządkować sobie wiele spraw - przebiegów dróg, mediów itp.

Członek Zarządu i Komisji - Lech Janiszewski - zadał pytanie, na czym będzie polegała rola lokalnych grup działania? Czy ich zadaniem, przy ocenie wniosków, będzie badanie ich zgodności z lokalną strategią, czy też może ona zastosować inne kryteria?

Pani Mirosława Mochocka - poinformowała, że utworzenie LGD jest warunkiem objęcia danego obszaru dofinansowaniem z Programu Leader. LGD działa jako stowarzyszenie mające osobowość prawną. Jego członkiem zwyczajnym mogą być osoby prawne, zwłaszcza jednostki samorządu terytorialnego - np. gminy poprzez swoich reprezentantów - wójta, burmistrza, lub osobę upoważnioną.

Obszar działania LGD musi obejmować od 10 - 150 tys. mieszkańców. Gminy wiejskie nie mogą organizować grupy samodzielnie, tylko powinny kooperować z sąsiednimi gminami.

LGD musi opracować lokalną strategię rozwoju dla obszaru, który obejmuje swoim zasięgiem. Jeżeli Grupa otrzyma pozytywną ocenę na swój temat (skład, potencjał administracyjny) a także na temat swojej strategii, następuje podpisanie umowy pomiędzy przedstawicielami grupy a samorządem województwa. Po tym czasie grupa sama staje się beneficjentem i może pokrywać z dofinansowania swoje koszty administracyjne i szkolenia.

Na tych obszarach beneficjenci działań jak: różnicowanie działalności nierolniczej, mikroprzedsiębiorstwa, odnowa i rozwój wsi i małe granty będą mogli sięgać po środki z programu ale tylko za pośrednictwem grupy.

Rada LGD będzie dokonywała oceny projektów pod kątem zgodności z lokalną strategią. Zaakceptowany wniosek będzie trafiał w zależności od działania albo do ŚBRR lub do ARIMR, gdzie będzie podlegał weryfikacji pod względem merytorycznym i zgodności z ogólnymi założeniami programu. Jednostki te nie będą mogły odrzucić wniosku przyjętego przez LGD, nawet gdyby uważały, że jest niecelowy.

Radny Leszek Bugaj - stwierdził, że na potrzeby Komisji w ciągu 2 - 3 miesięcy powinna być opracowana kompleksowa i obiektywna informacja z ARIMR i ŚBRR na temat PROW, a w szczególności potrzeb w zakresie scaleń.

Podał przykład gmin Kunów i Bałtów, gdzie około 30% gruntów nie ma uregulowanych stosunków własnościowych.

Odnosnie braku w niektórych gminach lokalnych grup działania, stwierdził, że samorządy powinny skorzystać z istniejących i sprawnie działających struktur, jakimi są ochotnicze straże pożarne. Są to stowarzyszenia, które mają zapisane w statutach bardzo szerokie spektrum działań.

Podkreślił, że przedsięwzięcia realizowane wspólnie z pieniędzy publicznych i prywatnych muszą podlegać jasno określonym procedurom, aby nie było podejrzeń, że miały miejsce jakiegokolwiek nadużycia.

Przewodniczący Komisji - w podsumowaniu stwierdził, że PROW wprowadza rewolucyjne zmiany w zakresie możliwości pozyskania środków na rozwój obszarów wiejskich. Na same działania z udziałem samorządów będzie łącznie przeznaczony 150 mln euro.

Przypomniał wdrażanie Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich przy wsparciu środków z Banku Światowego w wysokości 4 mln zł. euro. Program ten wdrażało powołane wtedy do życia Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego.

Podkreślił słuszność decyzji o utworzeniu tej jednostki, która w chwili obecnej w sposób profesjonalny jest przygotowana w wdrażania programów unijnych.

Stwierdził, że przedstawione dziś informacje powinny jak najszybciej dotrzeć do samorządów gmin. Zaproponował, aby Świętokrzyskie Biuro wykorzystało w tym celu obrady Konwentu Wójtów.

Zwrócił się do Pani Mirosławy Mochockiej o bieżące przekazywanie ciekawych informacji z realizacji Programu.

Podziękował za udział w posiedzeniu i życzył całemu zespołowi Biura Wdrażania PROW sukcesów w pracy.

Ad. 2.

Członkowie Komisji otrzymali Plan rzeczowo - finansowy na 2008 rok Świętokrzyskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach (*załącznik nr 4 do protokołu*)

Opracowanie przedstawił **Pan Janusz Kubiakowski - Dyrektor Świętokrzyskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach.**

Podkreślił, że rok 2008 zapowiada się znacznie korzystniej, niż lata poprzednie. Zarząd otrzymał środki na roboty utrzymaniowe z budżetu Wojewody Świętokrzyskiego na poziomie wyższym niż w roku ubiegłym. Jest to pierwszy od 10 lat wzrost środków na ten cel.

Kwota ta pokrywa około 40% zaewidencjonowanych potrzeb. Pozostałą kwotę Zarząd Melioracji będzie starał się pozyskać.

Zwrócił uwagę, że prezentowany plan nie obejmuje już uruchomionej kwoty 7 mln zł. z przeznaczeniem na zadania na górnej Wiśle.

Stwierdził, że łącznie Zarząd Melioracji jest w stanie wykorzystać około 60 mln zł. rocznie, więc z przypadku niewykorzystania funduszy w innych działaniach np. scaleniach SZMIUW może je przejąć.

Odnosnie koszenia wałów poinformował, że zostanie ono przeprowadzone co najmniej jeden raz przy wykorzystaniu nowoczesnych maszyn. Utrzymanie mniejszych wałów np. rzeki Kamiennej, czy Łubnianki będzie zlecane firmom zewnętrznym.

Radny Leszek Bugaj - stwierdził, że z jednej strony zrobiono już bardzo dużo, jednak z drugiej potrzeby są nadal ogromne. Stwierdził, że Zarząd Melioracji potrzebuje wsparcia kadrowego, aby dobrze zrealizować stojące przed nim zadania. Zwrócił uwagę na konieczność zabezpieczenia drobnych cieków - tzw. „wód pozostałych”, które z pozoru nie mogą wyrządzić żadnej szkody, a jednak kilka razy do roku powodują podtopienia i zniszczenia w gospodarstwach rolnych i uprawach.

Dyrektor Janusz Kubiakowski - stwierdził, że prawo wodne dzieli zasoby wodne na kilka rodzajów, przyporządkowując poszczególne z nich różnym podmiotom. Istnieje również pojęcie „wód pozostałych”, którymi ma zawiadywać Marszałek Województwa.

Jednak dotychczas zapis ten był martwy z uwagi na brak środków na zabezpieczenie tych wód. Po raz pierwszy w roku bieżącym udało się pozyskać 20 tys. zł. z budżetu Wojewody. Jest to niewielka kwota i wystarczy na sfinansowanie jednego przepływu w Łubnicach. Uzyskanie tych środków z budżetu pozwala jednak przeznaczać na ten cel inne fundusze, które będą pozyskiwane dodatkowo poza planem. Ta bariera urzędnicza została w końcu przełamana.

Radny Józef Bąk - zadał pytanie dot. zadania „Budowa mostu na rzece Czarnej - Starej w gminie Łopuszno”. Zadał pytanie, jaki status ma droga, na której będzie realizowana ta inwestycja i dlaczego buduje go Zarząd Melioracji?

Dyrektor Janusz Kubiakowski - poinformował, że most ten znajduje się na obiekcie melioracyjnym, obejmujący kilkaset ha łąk. Stan obecnego mostu jest fatalny i musi powstać nowy.

Radny Bogusław Moskal - zadał pytanie, czy Zarząd Melioracji ma w swoim posiadaniu także grunty rolne?

Dyrektor Janusz Kubiakowski - poinformował, że sam Zarząd Melioracji, jako jednostka organizacyjna, nie posiada żadnego majątku, tylko zarządza majątkiem województwa i jest użytkownikiem gruntów Skarbu Państwa w imieniu Marszałka. Są to w większości grunty pod rzekami i pod budowlami wodnymi np. wałami przeciwpowodziowymi.

Radny Bogusław Moskal - zadał pytanie, czy rolnicy są zainteresowani pozyskiwaniem paszy z wałów i na jakich zasadach mogą to robić?

Dyrektor Janusz Kubiakowski - poinformował, że obecnie nie ma zainteresowania wśród rolników koszeniem wałów w zamian za pozyskanie siana. Zakupione w roku ubiegłym maszyny są to kosiarki bijakowe, które mocno rozdrabniają skoszony porost i pozostawiają go jako nawóz zielony.

Radny Bogusław Moskal - zadał pytanie, czy są zaznaczone geodezyjnie granice zbiorników wodnych?

Dyrektor Janusz Kubiakowski - poinformował, że są określone działki wydzielone geodezyjnie, jednak ich granice nie pokrywają się z lustrem wody. Poinformował, że wiele gruntów pod zbiornikami również nie ma wyjaśnionej sytuacji prawnej i stosunków własnościowych. Konieczne jest objęcie ich procesem scaleń i wymiany. Nadmieniał, że Zarządy Melioracji zwróciły się do Ministra Rolnictwa o zmiany legislacyjne, które wyposażą je w możliwość tzw. szybkiego wykupu gruntów, jaki ma miejsce przy budowie autostrad.

Przewodniczący Komisji - zaproponował pozytywne odniesienie się do przedstawionego materiału.

Komisja przyjęła powyższa informacja do akceptującej wiadomości.

Ad.3

Członkowie Komisji otrzymali Informację nt. wdrożenia zadań z zakresu realizacji Świętokrzyskiego Programu Odnowy Wsi w formie konkursu przedsięwzięć (*załącznik nr 5 do protokołu*)

Materiał przedstawił **Pan Janusz Śledziński - Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska.**

Radny Bogusław Moskal - zadał pytanie, czy wnioski zgłoszone w pierwszej edycji, odrzucone z uwagi na brak środków, będą automatycznie uwzględniane w aktualnej edycji tego konkursu?

Dyrektor Janusz Śledziński - stwierdził, że nabór będzie powtórzony, ponieważ znaczna część tych zadań została zrealizowana przy użyciu innych środków.

Radny Leszek Bugaj - podkreślił, że program jest celowy i powinny być na niego przeznaczone większe fundusze. Stwierdził, że mobilizuje on społeczności lokalne - sołectwa i grupy mieszkańców do działania na rzecz własnej wsi, czy okolicy. Wyraził pogląd, że szczególne preferencje przy wyborze, powinny mieć wnioski zgłoszone przez samorządy, które nie uzyskiwały dotychczas wsparcia ze środków zewnętrznych.

Przewodniczący Komisji - wobec braku dalszych pytań stwierdził, że Komisja przyjęła informację do wiadomości.

Zwrócił się o przekazywanie informacji nt. oficjalnych odbiorów przedsięwzięć realizowanych w ramach tego programu, tak, aby radni mogli brać w nich udział.

Ogłosił 10 - minutową przerwę w obradach.

Ad. 4.

Członkowie Komisji otrzymali informację: „Edukacja ekologiczna w województwie świętokrzyskim” (*załącznik nr 6 do protokołu*) oraz folder obrazujący ofertę programową na rok 2008.

Materiał zaprezentowała **Pani Edyta Marcinkowska - Kierownik Oddziału Kształtowania Środowiska.**

Radny Bogusław Moskal - stwierdził, że zbyt mało mówi się o przywracaniu do środowiska zdegradowanych terenów przemysłowych. Temat ten powinien być ujęty w edukacji ekologicznej poprzez pokazanie jak przemysł szkodzi środowisku i jak człowiek stara się przywrócić stan naturalny.

Drugim zagadnieniem, którego brakuje w zaprezentowanym opracowaniu to wskazanie na ochronę środowiska poprzez rozwój rolnictwa ekologicznego oraz pokazanie degradacji środowiska w tzw. „przedsięwzięciach rolnych”.

Pani Edyta Marcinkowska - podzieliła pogląd Pana Moskala nt. wagi tych zagadnień, jednak oferta programowa w zakresie edukacji ekologicznej jest adresowana przede wszystkim do szkół. Wspomniane tematy są ujęte w Programie Ochrony Środowiska Województwa Świętokrzyskiego. Problemem rekultywacji terenów przemysłowo zdegradowanych zajmują się starostwa powiatowe i to one powinny zgłosić pomysł rozpropagowania tego tematu.

Radny Jarosław Przygodzki - poruszył problem zanieczyszczania lasów. Mimo szeroko zakrojonej akcji informacyjnej i obecnie już powszechnej wiedzy o szkodliwości takich praktyk, ludzie nadal wyrzucają do lasów odpadki z gospodarstw domowych, stare meble, części samochodowe. Poinformował, że Nadleśnictwo, którym kieruje wystawiało kontenery na skraju lasu, jednak nie wpłynęło to na ograniczenie ilości śmieci w lesie. Nieskuteczne jest również karanie osób złapanych „na gorącym uczynku”. Kiedy sprawa trafi do sądu, zwykle nadleśnictwa przegrywają.

Pani Edyta Marcinkowska - odpowiadając na drugą część pytania Pana Radnego Moskala poinformowała, że Departament ściśle współpracuje z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach i Klubami 4H, które zajmują się m.in. propagowaniem rolnictwa ekologicznego. Wiele przedsięwzięć i imprez zapisanych w kalendarium dotyczy tej tematyki, nawet, jeżeli ich nazwa wprost na to nie wskazuje.

Radny Bogusław Moskal - stwierdził, że chodziło mu o takie przedsięwzięcia, gdzie młodzież mogłaby na konkretnym przykładzie poznać różnicę pomiędzy rolnictwem ekologicznym, a degradującym środowisko glebowe rolnictwem przemysłowym.

Radny Jarosław Przygodzki - stwierdził, że takie wyjazdy plenerowe wymagałyby znacznego zaangażowania nauczycieli, które ocenił jako dość niskie. Podał przykład Konkursu na logo nadleśnictwa, do którego nie zgłosiła się żadna szkoła.

Pani Edyta Marcinkowska - w związku z ogłoszeniem „Konkursu na najbardziej ekologiczną gminę województwa świętokrzyskiego” zwróciła się o wytypowanie przez Komisję dwóch przedstawicieli do składu Komisji Konkursowej.

Przewodniczący Komisji - zaproponował członków Komisji - Radnych Ryszarda Bugaja i Józefa Bąka.

Komisja jednogłośnie wskazała ww. Panów na swoich przedstawicieli w Komisji Konkursowej Konkursu na najbardziej ekologiczną gminę województwa świętokrzyskiego.

Opinia Komisji w tej sprawie stanowi *załącznik nr 7 do protokołu*.

Ad. 5

Sprawy różne.

a) Przewodniczący Komisji - zapoznał członków Komisji z treścią odpowiedzi Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na stanowisko Sejmiku w sprawie przekazania samorządom województwa ośrodków doradztwa rolniczego (*załącznik nr 8 do protokołu*). Stwierdził, że czytał je ze zdziwieniem, ponieważ identyczną treść pisma otrzymał kilka lat wcześniej w odpowiedzi na poprzednie wystąpienie w sprawie WODR.

Poinformował, że w czerwcu br. planowana jest szeroko zakrojona dyskusja nt. dalszych losów ośrodków i podziału kompetencji z obszaru rolnictwa i wspierania rozwoju obszarów wiejskich.

b) Radny Andrzej Nowak - Zastępca Przewodniczącego Komisji - poruszył sprawę Wojewódzkiej Komisji d/s Ocen Oddziaływania na Środowisko. Kompetencje w zakresie jej powoływania i organizacji przeszły do Marszałka Województwa. Zadał pytanie, czy Komisja Rolnictwa mogłaby uzyskać szerszą informację, jak to wygląda praktycznie? Podkreślił, że Komisja Rolnictwa Sejmiku powinna ściśle współpracować z wyżej wspomnianą Komisją i mieć w niej swojego przedstawiciela. Jeden z członków Komisji Rolnictwa powinien być oddelegowany do jej składu.

Dyrektor Janusz Śledziński - podzielił zdanie przedmówcy. Powinna być to osoba, która posiada duże doświadczenie w zakresie ochrony środowiska. Była już dyskutowana kandydatura Radnego Leszka Bugaja. Sprawa jest jeszcze na dzień dzisiejszy otwarta.

Radny Andrzej Nowak - Zastępca Przewodniczącego Komisji - zadał pytanie, czy w tej sytuacji jest możliwe, aby Komisja Rolnictwa zawnioskowała i zarekomendowała do tej Komisji, jako swego przedstawiciela, Radnego Leszka Bugaja?

Radny Jarosław Przygodzki - zaproponował, aby Komisja wystąpiła z rekomendacją Pana Leszka Bugaja na Przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji d/s Ocen Oddziaływania na Środowisko.

Radny Andrzej Nowak - Zastępca Przewodniczącego Komisji - stwierdził, że jest to uzupełnienie i rozszerzenie jego wniosku, na które wyraża zgodę.

Przewodniczący Komisji - zadał pytanie, czy są inne wnioski i uwagi w tej sprawie?

Radny Józef Bąk - poparł kandydaturę Radnego Leszka Bugaja.

Przewodniczący Komisji - zadał pytanie, czy Pan Leszek Bugaj wyraża zgodę na taką rekomendację Komisji?

Radny Leszek Bugaj - oświadczył, że podobnie jak wszystkie funkcje, do których został powołany, także tą będzie wykonywał rzetelnie.

Podziękował za rekomendację.

Poinformował członków Komisji, że tematyka będąca przedmiotem pracy Komisji d/s Ocen Oddziaływania na Środowisko nie jest mu obca, ponieważ pracował w Sejmowej Komisji Ochrony Środowiska i od wielu lat, jako radny województwa kilku kadencji, pracuje w Komisji Rolnictwa, Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska.

Przewodniczący Komisji - stwierdził, że Komisja przyjęła stanowisko w sprawie rekomendacji Pana Leszka Bugaja na Przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji d/s Ocen Oddziaływania na Środowisko i zalecił pracownikowi Kancelarii Sejmiku przygotowanie stosownego dokumentu.

Na tym zakończono dyskusję w tym punkcie.

Stanowisko Komisji w tej sprawie stanowi *załącznik nr 9 do protokołu*.

Innych spraw różnych nie zgłoszono.

Posiedzenie zostało zakończone o godz. 14:00.

Protokół sporządziła:
Marta Solińska – Pela

Przewodniczący Komisji

dr Józef Kwiecień